

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

2013/2005(INI)

30.5.2013

MNENJE

Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o pravilnem delovanju notranjega energetskega trga
(2013/2005(INI))

Pripravljavec mnenja: António Fernando Correia de Campos

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. meni, da bo odprt, povezan in prožen evropski energetski trg, na katerem bo delovala konkurenca, pomagal ohraniti zanesljivo oskrbo in doseči nižje in pregledne cene, povečati evropsko konkurenčnost ter bo prispeval h gospodarski rasti in potrošniški blaginji, za to pa je treba nujno odpraviti fizične, zakonske in regulativne ovire, ki preprečujejo odprtost in učinkovito delovanje trga;
2. poudarja, da so za odpravo ovir, pospešitev procesa povezovanja in izboljšanje učinkovitosti omrežja pomembni regionalni trgi in sodelovanje med državami članicami;
3. ugotavlja, da zaradi neustreznega prenosa tretjega energetskega svežnja energetski sektor še ni pokazal vsega svojega potenciala za udeležence na notranjem trgu in da čezmejni energetski trg še ni vzpostavljen; poziva Komisijo, naj uporabi vsa razpoložljiva sredstva, s katerimi bo zagotovila prenos in izvajanje tretjega energetskega svežnja, s čimer že zamujamo, in sicer naj države članice pripravi k izvajanju tega svežnja, naj prepreči, da bi ustvarjale nove ovire, in jim po potrebi naloži sankcije; poziva jo tudi, naj natančno opredeli vse preostale ovire za izvajanje tretjega energetskega svežnja ter zagotovi jasne številčne podatke o tem, kako te ovire vplivajo na cene energije za potrošnike; opozarja, da bi lahko izvrševanje pravil o konkurenci prispevalo k večji zanesljivosti oskrbe, če bi se izboljšal dostop do trga in spodbudile naložbe; zato poziva Komisijo, naj še naprej dosledno izvaja ukrepe, ki jih je uvedla po preiskavi sektorja in s katerimi bo zagotovila, da se bodo v energetske sektorju dejansko uporabljala pravila o konkurenci; v zvezi s tem pozdravlja potekajoče postopke o konkurenci na področju energije, namenjene dokončni vzpostavitvi notranjega energetskega trga do leta 2014 in odpravi ovir za konkurenco, ki so jih ponovno uvedli ponudniki; opozarja, da imajo nacionalni regulativni organi in organi za varstvo konkurence odločilno vlogo pri prenosu predpisov EU, in spodbuja države članice, naj jim zagotovijo potrebna sredstva ali ustvarijo ustrezna delovna mesta;
4. poudarja, da bo mogoče le s stabilnim regulativnim okvirom privabiti naložbe, ki so potrebne za neprekinjen razvoj tega trga;
5. priporoča Komisiji, da pri izvajanju določb instrumenta za povezovanje Evrope na področju energetike da prednost projektom, ki bodo imeli največ vpliva na delovanje notranjega trga, in tako spodbuja konkurenčnost, uveljavljanje obnovljivih virov energije na trgu, oblikovanje potrebnih čezmejnih medsebojnih povezav in zanesljivo oskrbo z energijo;
6. poziva k sprejetju pobud za spodbujanje skupnega načrtovanja energetskih omrežij, da bi pospešili racionalizacijo evropskega energetskega omrežja z izkoriščanjem čezmejne sinergije in učinkovitejšega infrastrukturnega omrežja, kar bo prispevalo k nižjim stroškom za potrošnike in industrijo;
7. poziva Komisijo, naj ukrepa za odpravo razdrobljenosti in izkrivljanja trga, tako da

postopno odpravi neposredno in posredno subvencioniranje fosilnih goriv in regulacijo potrošniških cen energije; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj preveri skladnost zakonov nekaterih držav članic s Pogodbama, saj zaradi dodeljevanja izključnih pravic ustvarjajo monopolni položaj ponudnikov ter tako zmanjšujejo konkurenco in zvišujejo potrošniške cene; poudarja, da je treba postopoma uskladiti sisteme, ki podpirajo uporabo obnovljivih virov energije v državah članicah, in spodbujati vzpostavitev čezmejno učinkovitih mehanizmov za zagotavljanje zmogljivosti; poudarja, da je treba v zvezi s tem natančno preučiti, ali in kateri varovalni ukrepi bi bili potrebni in smiselni za zagotovitev zmogljivosti;

8. opozarja Komisijo, da bo treba hitro operativno povezati nacionalne trge s plinom in električno energijo, za katerih delovanje sta potrebna uradno sprejetje in hitro izvajanje omrežnih kodeksov, ki vsebujejo skupna pravila o oblikovanju mehanizmov za dodeljevanje, izravnavo, obračunavanje in interoperabilnost zmogljivosti;
9. poziva Komisijo, naj sodeluje z Evropskim omrežjem upravljavcev prenosnih omrežij za električno energijo, Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi, zato da bi pospešila izvajanje omrežnih kodeksov, ki jih bo treba oblikovati vključujoče in pregledno;
10. opozarja Komisijo, da je treba zagotoviti dejansko izvajanje zakonodaje, ki krepi pooblastila in neodvisnost nacionalnih regulatorjev, tako da bomo lahko zagotovili učinkovito delovanje energetskega trga in obvarovali interese potrošnikov;
11. poudarja, da neravnovesja v nacionalnih predpisih povzročajo tudi neravnovesja v konkurenci; poziva k okrepitvi funkcij in zmogljivosti Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev, da bo lahko zagotovila boljše možnosti za tesnejše sodelovanje med nacionalnimi regulatorji pri oblikovanju regulativnega okvira, ki ne bo posegal v delovanje notranjega energetskega trga;
12. popolnoma podpira ukrepe za enake konkurenčne pogoje, s katerimi naj bi oblikovali bolj decentralizirane in konkurenčnejše tržne modele, saj bo to lokalnim proizvajalcem energije in novim akterjem v industriji omogočilo več priložnosti;
13. ugotavlja, da ker ni bil prenesen tretji energetski sveženj in ker še vedno obstajajo ovire za konkurenčnost, liberalizacija trga ni pripomogla k primernim rešitvam ali k znižanju cen za končne potrošnike in gospodinjstva; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zagotovitev jasnosti glede pravic potrošnikov in za večjo preglednost pri oblikovanju cen ali izdajanju računov, za boljšo obveščenost, možnost primerjave cen, svobodno izbiro potrošnikov, boljše odzivanje na njihove potrebe ter njihovo varstvo; poziva države članice, naj izmenjujejo najboljšo prakso;
14. meni, da je za potrošnike odločilnega pomena tehnična poenostavitev in da bi morali po poročilu delovne skupine o preglednosti maloprodajnih energetskih trgov v EU ponudba, pogodba in račun vsebovati enake cenovne komponente, navajanje teh podatkov pa bi moralo biti usklajeno; meni, da je treba potrošnike seznaniti z načini za nadzor porabe, možnostmi za prihranek energije ter z energetsko učinkovitostjo in proizvodnjo v manjšem obsegu, če naj bi postali proaktivnejši pri upravljanju porabe energije; se strinja s poročilom delovne skupine o preglednosti maloprodajnih energetskih trgov v EU, da

lahko orodja in spletne strani za primerjavo cen koristijo potrošnikom, če se vodijo neodvisno, pregledno in verodostojno; priporoča Komisiji in državam članicam, naj vzpostavijo spletne strani za primerjavo cen ter izvajajo potrošnikom prijazne informacijske kampanje, pri katerih morajo dejavno sodelovati lokalne in regionalne uprave; pozdravlja zamisel o potrjevanju točnosti in objektivnosti orodij za primerjavo cen s spletnim znakom zaupanja; poziva Komisijo, naj preuči možnost uporabe takega znaka zaupanja za orodja in spletne strani za primerjavo cen na ravni EU;

15. opozarja, da lahko pametni merilni sistemi in spremenljive tarife električne energije spodbudijo potrošnike k prihranku energije in stroškov ter prispevajo k večji preglednosti; vendar hkrati poudarja, da je treba pred uvedbo takih merilnih sistemov izvesti natančno oceno predvsem dejanskih možnosti prihranka, interoperabilnosti in vidikov varstva osebnih podatkov;
16. poudarja, da so potrošniki naklonjeni manjši energetske odvisnosti in so vedno bolj pripravljeni vlagati v lastno proizvodnjo; zato predlaga, bi bilo treba dejavno spodbujati pametna omrežja in druge možnosti, ki potrošnikom omogočajo dejavno udeležbo na notranjem energetske trgu;
17. opozarja na prednost uporabe spremenljivih stroškov za uporabo omrežja, da bi spodbudili odjemalce, naj zaradi racionalne rabe energije trošijo energijo v zunaj konic;
18. se zavzema za spodbujanje novih mehanizmov za učinkovito reševanje sporov; zlasti poziva k hitremu prenosu nedavno sprejete direktive o alternativnem reševanju sporov in uredbe o spletnem reševanju sporov, katerih namen je zagotoviti vsesplošni in vseevropski dostop do organov za reševanje sporov; poziva, naj se zagotovi, da bi tudi na področju energije zagotovili hitro, enostavno in cenovno ugodno reševanje sporov ter tako ponovno uravnovesili pogajalski položaj končnih potrošnikov in ponudnikov;
19. poudarja, da je treba spodbujati pobude, ki bodo prispevale k dejavnejši vlogi potrošnikov na notranjem energetske trgu, kar bo spodbudilo konkurenco na trgu; poudarja, da so kolektivni prehodi že pokazali nekatere koristi za potrošnike; poziva Komisijo, naj preuči sisteme kolektivnih prehodov in oceni njihove možne koristi v energetske sektorju za potrošnike ter tveganja, ki bi lahko bila povezana z njimi; meni, da bi bilo treba na ravni EU izvajati ukrepe, ki bi potrošnikom omogočali menjavo ponudnika energije brez možnosti naložitve kazni zaradi kršitve pogodb.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	29.5.2013
Izid končnega glasovanja	+: 34 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Claudette Abela Baldacchino, Pablo Arias Echeverría, Preslav Borisov, Jorgo Chatzimarkakis, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Catherine Stihler, Grofíca Róza Thun Und Hohenstein, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Ashley Fox, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Olle Schmidt, Patricia van der Kammen, Sabine Verheyen